

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

maaseuturahasto

Kuvat: Maija Mussaari

Puustoisten perinnebiotooppien putkilokasvit ja sienet

Maastoseminaari 10.8.2010

Leivonmäki

Kaisa Mustola,

Keski-Suomen ELY-keskus, Jyväskylän yliopisto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Lajisto

© Kaisa Mustola

© Rosemary Winnall

Putkilokasvit

- Sopeutuneet sietämään laidunnusta ja poljentaa
- Hakamaat
 - valtakunnallisesti uhanalaisia: ketokatkerokko, hirvenkello
 - alueellisesti uhanalaisia: kanervisara, ketokaunokki, kirkiruoho, mäkitervakko
 - huomionarvoisia: kissankäpälä, ruusuruoho, peurankello ja nurmitatar
 - aluskasvillisuus: nurmirölli- tai nurmilauhavaltaista, valkoapila, siankärsämö

Elinkeino-, liikenne-
Närings-, trafik- och
Centre for Economic

*Campanula
cervicaria*
- hirvenkello

© Kaisa Mustola

© Kaisa Mustola

*Gymnadenia
conopsea*
- kirkiruoho

■ Metsälaitumet

- alueellisesti uhanalaisia:
kevätlinnunsilmä, musta-
apila, mäkitervakko,
kevätlehtoleinikki,
peltopähkämö
- huomionarvoisia:
kissankäpälä, peurankello
- aluskasvillisuus:
metsätyypistä riippuen

Sienet

- Lahottavat puuainesta ja lehtikariketta, tai muodostavat mykorritsaa
- Sopeutuneet puoliavoimeen ympäristöön
- Lämpöä vaativia
- Sienisukuja mm.: herkkutatit, haperot, helovahakkaat, haarahytykät, viherkielet, sirohaarakkaat, jyväslakit

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Laidunnuksen vaikutus putkilokasvien ja sienten monimuotoisuuteen

Laidunnuksen vaikutus putkilokasvien ja sienten monimuotoisuuteen

- Maatalousympäristöjen monimuotoisuus
- Laidunnuksen vaikutukset putkilokasveihin
 - ylläpitää lajirunsaattia ja elinympäristöjen vaihtelevuutta
 - kasvien koko ja juuriston biomassa pienenee
 - kasvien versomäärä kasvaa
 - karja levittää siemeniä

- Laidunnuksen vaikutukset putkilokasveihin
 - mataloittaa kasvillisuutta
 - vähentää suurikokoisten kasvien määrää
 - yksilöiden koko pienenee
 - vähentää karikkeen muodostumista
 - luo aukkoja kasvillisuuteen ja rikkoo maan pintaa
 - vähentää ravinteita ja maaperän happamuutta
 - vähentää juurisieniä

- Laidunnuksen vaikutukset sieniin
 - elinympäristölaikkujen monimuotoisuus
 - niukkaravinteisuus tärkeää sienten esiintymiselle
 - liiansuuri laidunnuspaine vähentää sammalia
→ vähentää sieniä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Tutkimusta

Tutkimuksen tausta ja tavoitteet

- Keski-Suomen ELY ja Jyväskylän yliopisto
- Liittyy Härkää sarvista –hankkeeseen
- Sieniä tutkittu vähän
- Tavoitteena selvittää
 - onko kasvien ja sienten lajirunsaudella yhteyttä → lajirunsauden ennustaminen?
 - miten laidunnushistoria vaikuttaa lajien esiintymiseen
 - tietoa lajeista

Tutkimusalueet ja menetelmät

- Keski-Suomen maakunnassa
- 12 kohdetta
 - 6 hoidettua ja 6 hoitamatta
- Koivuvaltaisia hakamaita ja metsälaitumia
- Kohteilla kolme aarin koealaa
- Kasvi-inventoinnit menossa
- Sieni-inventoinnit syksyllä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Rahoitus

- Maaseuturahasto
- Olvi-säätiö
- Suomen Biologian Seura Vanamo ry

